

<http://physicsweb.org/article/news/6/4/19>

2002/04/25

ویکتر وِیس کُپف

ویکتر وِیس کُپف [1] (فیزیک نظری پیشه‌ی برجسته) در 93 ساله‌گی مرد. پژوهش‌های وِیس کُپف در زمینه‌ی کوانتم مکانیک به نقش او در پروژه‌ی مَنهَتِن [2] طی جنگِ دومِ جهانی انجامید. هدف این پروژه تولید بمبِ اتمی بود، سلاحی که وِیس کُپف بعدها با آن مبارزه کرد. وِیس کُپف طی دوره‌ی کاری‌ش با فیزیک پیشه‌های برجسته‌ی بسیاری کار کرد، از جمله با آلبرت آین‌شتین [3]، ماکس بُرن [4]، نیلس بُر [5]، اروین شرُدینگر [6]، و وُلْف گانگ پاوُلی [7].

وِیس کُپف در 1908 در وین در اتریش به دنیا آمد، در همان شهر درس خواند، و سپس دکتری‌ش را از دانش‌گاه گُتینگن در آلمان گرفت. بعد به خاطر پژوهش‌هایش به دانش‌گاه برلین رفت. آن‌جا شش سال بعد را با شرُدینگر کار کرد. در 1933 به دانش‌گاه کپنهاگ در دانمارک رفت تا با نیلس بُر کار کند.

وِیس کُپف در 1937، با گسترشِ ناتسیسم در اروپا به ایالات متحده مهاجرت کرد. شش سال بعد به عنوان استادیار در دانش‌گاه راجسْتِر [8] کار کرد، و سپس در 1943 شهروند ایالات متحده شد. سال پس از آن به آزمایش‌گاه ملی لُس آلامُس [9] پیوست، و آن‌جا در پروژه‌ی مَنهَتِن درگیر شد. در 1946 (یک سال پس از دیدن انفجارِ اولین بمبِ اتمی در نیو مکزیکو) به کمیته‌ی اضطراری دانش‌پیشه‌های اتمی [10] پیوست. رئیس این کمیته آین‌شتین بود. در ادامه، یکی از پایه‌گذارانِ فدراسیونِ دانش‌پیشه‌های اتمی [11] شد، که برای استفاده‌ی صلح‌جویانه از انرژی اتمی مبارزه می‌کرد.

بعداً در همان سال، وِیس کُپف استادِ مؤسسه‌ی فناوری ماساچوست (ام‌آی‌تی) [12] شد، و تا 1960 آن‌جا ماند. از 1961 تا 1965 دبیرکلِ سِرِن [13] (آزمایش‌گاه فیزیک ذرات اروپا) بود. او تصمیم گرفت حلقه‌های ذخیره‌ی متقاطعِ سِرِن ساخته شود، و در آن‌ها بود که اولین

برخورد پرتون‌های سرن در 1971 انجام شد. ویس کُپف در 1965 به ام‌آی‌تی برگشت. آن‌جا به پژوهش‌هایش ادامه داد و رئیس دانش‌کده‌ی فیزیک شد، تا 1973 که بازنشسته شد. دست‌یافته‌های ویس کُپف تعداد زیادی جایزه و مدال برای‌ش داشت، از جمله پورلُ مِریِت [14] و لِژِن دُنُر [15] فرانسه. او عضو افتخاری مؤسسه‌ی فیزیک [16] هم بود. ویس کُپف بیست‌ویک آوریل مرد.

- [1] Victor Weisskopf
- [2] Manhattan Project
- [3] Albert Einstein
- [4] Max Born
- [5] Niels Bohr
- [6] Erwin Schrödinger
- [7] Wolfgang Pauli
- [8] University of Rochester
- [9] Los Alamos National Laboratory
- [10] Emergency Committee of Atomic Scientists
- [11] Federation of Atomic Scientists
- [12] Massachusetts Institute of Technology (MIT)
- [13] CERN
- [14] Pour le Mèrite
- [15] Légion d'Honneur
- [16] Institute of Physics